

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Nr.5506A/11.06.2026

Către: Domnul Radu-Dinel Miruță, Ministrul Transporturilor și Infrastructurii

De la: Sebastian-Ioan Burduja, Deputat PNL, Circumscripția Electorală Nr. 42 București

Obiectul întrebării: Litigiile companiilor din domeniul infrastructurii de transport cu organizații neguvernamentale de mediu, întârzierea și blocarea unor proiecte de autostrăzi și căi ferate și apărarea formulată de aceste companii, inclusiv prin invocarea excepției de neconstituționalitate

Stimate domnule ministru,

România traversează o realitate pe care nu o mai putem trata cu menajamente. Un număr de proiecte strategice, finalizate uneori în proporție de peste 90%, stau astăzi oprite. Nu din lipsă de bani, nu din lipsă de tehnologie, ci din cauza unor litigii.

S-a conturat în ultimii ani un tipar care nu mai poate fi pus pe seama întâmplării. Anumite organizații neguvernamentale, constituite ori reactivate special pentru a contesta proiecte energetice, de transport și economice, folosesc calitatea procesuală activă lărgită, recunoscută în materie de mediu, pentru a declanșa acțiuni în lanț, suspendări de acorduri și anulări de autorizații. Această calitate procesuală are valențe apropiate de actio popularis, întrucât permite atacarea unor acte administrative fără ca reclamantul să probeze vătămarea unui drept subiectiv propriu.

Temeiul juridic al acestei calități procesuale active se regăsește în **art. 20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului**, care recunoaște accesul publicului la justiție și dreptul organizațiilor neguvernamentale ce promovează protecția mediului de a se adresa instanței în probleme de mediu, având calitate procesuală activă. La acestea se adaugă **art. 9 din Convenția de la Aarhus, ratificată prin Legea nr. 86/2000**, precum și dispozițiile **Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004** referitoare la interesul legitim public și ale **Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului**. Aceste norme, gândite pentru a proteja un interes public real, au ajuns să fie întrebuințate, în unele cazuri, ca instrument de blocare a interesului public.

Potrivit informațiilor publice, aproximativ zece hidrocentrale, însumând o capacitate de ordinul a 700 MW, unele aproape de finalizare, sunt blocate de ani de zile prin litigii de mediu,

între ele proiectele Răstolița, Bumbești-Livezeni, Surduc-Siriu și altele aflate în portofoliul Hidroelectrică. În cazul hidrocentralei Bumbești-Livezeni, asociația Bankwatch România a solicitat la Curtea de Apel Cluj suspendarea acordului de mediu. În domeniul rutier, tronsoane ale autostrăzii A1 Lugoj-Deva au fost întârziate ani la rând, inclusiv din cauza unei colonii de lilieci semnalate în zona Șoimuș și a unor coridoare ecologice. Acestea sunt doar exemplele intrate în spațiul public. Amploarea reală a fenomenului nu este cunoscută, pentru că nu există o evidență centralizată, transparentă, a tuturor litigiilor de acest tip.

Am afirmat public, și o reiau aici fără echivoc: organizațiile care blochează abuziv proiecte strategice trebuie să răspundă pentru prejudiciile pe care le provoacă statului și cetățeanului. Banii blocați în aceste proiecte sunt bani publici. Energia neprodusă, kilometrii de autostradă nedeschși, investițiile industriale amânate au un cost real, plătit de fiecare român.

Pentru a evalua corect dimensiunea acestui fenomen în sectorul de competență dumneavoastră, în calitate de autoritate care coordonează companiile naționale de infrastructură de transport, vă adresez întrebările de mai jos.

Având în vedere aceste considerente, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 194-201 din Regulamentul Camerei Deputaților, cu modificările și completările ulterioare, vă adresez, în scris, următoarele întrebări:

A. Inventarul litigiilor și al companiilor

1. Care este lista completă a companiilor și entităților aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii (între care, fără a se limita la, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere - CNAIR, CFR S.A., CFR Infrastructură, Metrex, companiile naționale portuare și aeroportuare), și câte litigii pendinte are fiecare cu organizații neguvernamentale de mediu?
2. Pentru fiecare litigiu, solicit numărul dosarului și instanța, obiectul cererii, data introducerii, stadiul procesual și organizația reclamantă.

B. Tronsoanele afectate și miza economică

3. Care sunt tronsoanele de autostradă, drum expres și cale ferată aflate în prezent în litigiu cu organizații de mediu (între care tronsoane ale autostrăzii A1 Lugoj-Deva, afectate de colonia de lilieci din zona Șoimuș și de coridoarele de urși), cu indicarea, pentru fiecare, a numărului de kilometri afectați, a gradului de execuție și a valorii contractului?
4. Care este costul zilnic și anual al imobilizării șantierelor blocate prin litigii, inclusiv penalitățile, despăgubirile și costurile de conservare datorate constructorilor pentru perioadele de suspendare a lucrărilor?

5. Există tronsoane sau lucrări de artă (poduri, viaducte, tuneluri) deja executate care riscă demolarea ori asupra cărora planează riscul opririi definitive ca urmare a anulării acordurilor de mediu?
6. Care sunt sumele din Planul Național de Redresare și Reziliență și din fondurile europene aferente acestor proiecte care riscă să fie pierdute sau dezangajate din cauza nerespectării termenelor, ca efect direct al blocajelor judiciare?

C. Apărarea companiilor și excepția de neconstituționalitate

7. Cum își construiesc apărarea companiile de infrastructură în aceste litigii și care este costul total al asistenței juridice angajate în ultimii cinci ani pentru litigiile cu organizații de mediu?
8. Au invocat aceste companii excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor privind calitatea procesuală activă cu valențe de actio popularis a organizațiilor de mediu (art. 20 din OUG nr. 195/2005, raportat la Legea nr. 554/2004), în temeiul art. 146 lit. d) din Constituție și al art. 29 din Legea nr. 47/1992? Cu ce rezultat, ori, dacă nu, din ce motiv?

Cu deosebit respect,

Sebastian-Ioan BURDUJA

Deputat PNL